

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417210886
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Maštalířová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6417210886.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Maštalířovej, členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miroslavy Púchovskej, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. AK JUDr. Andrea Cviková, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 47 233 516, konajúca prostredníctvom advokátky, konateľky JUDr. Andrey Cvikovej, proti žalovanému: I. Q., nar. XX.X.XXXX, trvalý pobyt O. V. X., R...L. XXX/X, t.č. ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, P. P., Q. X, za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, o žalobe na zaplatenie sumy 1.828,06 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5Csp/201/2017 - 64 zo dňa 30. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5Csp/201/2017 - 64 zo dňa 30. júla 2018 v napadnutej časti výroku, v ktorej súd žalobu zamietol, mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 492,06 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 17.5.2015 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5Csp/201/2017 - 64 zo dňa 30. júla 2018 v napadnutej časti výroku o trovách konania mení tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100%.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.336,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 17.5.2015 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 46,16%. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa prostredníctvom splnomocneného zástupcu domáhal zaplatenia sumy 1.828,06 Eur s príslušenstvom na základe skutočnosti, že dňa 8.1.2015 uzavrel so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1.500,00 Eur. Žalovaný sa ho zaviazal splácať spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach po 47,43 Eur. Nakoľko žalovaný úver nesplácal riadne a včas, žalobca úver zosplatnil ku dňu 17.5.2015. Žalovaná suma predstavuje len nezaplatenú sumu úveru a úroku, žalovaný pritom zaplatil za úver len čiastku 164,00 Eur. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že žalovaný zo zmluvy reálne čerpal sumu 1.500,00 Eur, ktorá skutočnosť nebola sporná. Žalovaný za úver zaplatil sumu 164,00 Eur, z toho dôvodu žalobcovi vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.336,00 Eur. Žalobca žiadal priznať v žalobe sumu 1.828,06 Eur. Z predloženej revolvingovej zmluvy súd zistil, že v návrhu na uzavretie zmluvy je uvedená predpokladaná RPMN za úver vo výške 26,17%

a po poskytnutí revolvingu 26,17%. Následne však žalobca schválil úver s inou RPMN za úver vo výške 26,13% a uviedol aj iný údaj o predpokladanej RPMN úveru pri poskytnutí revolvingu. Návrh zmluvy súd podriadil pod právny režim zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Žalovaný mal s poukazom na ust. § 2 písm. a/ postavenie spotrebiteľa, nakoľko nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a žalobca mal s poukazom na ust. § 2 písm. b/ postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Ďalej uviedol, že zmenené údaje, ktoré boli obsahom bodu 6 žiadosti o poskytnutie revolvingu Zmluvy o revolvingovom úvere predstavovali nový návrh na uzatvorenie zmluvy a v konaní nebolo preukázané, že žalovaný takýto návrh akceptoval. Konštatoval, že zmluva je neplatným právnym úkonom, nakoľko nebola uzatvorená v zákonom predpísanej písomnej forme, a preto na strane žalobcu vzniklo bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že zmluva je neplatná, pretože nemala zákonom predpísanú zákonnú formu § 9 ods. Občianskeho zákonníka. Súd žalobe vyhovel z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne od 17.5.2015 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol.

2. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a v časti výroku o náhrade trov konania. Záver súdu prvej inštancie o neuzavretí zmluvy z dôvodu, že nedošlo k dohode o výške RPMN je podľa jeho názoru v rozpore so zákonom a v zmysle platného právneho stavu nemôže mať za následok konštatovanie, že nedošlo k vzniku úverovej zmluvy. Zdôraznil, že žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Z uvedených dôvodov žalobca tvrdil, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nárok v rozsahu, v ktorom bola žaloba zamietnutá a zároveň mu prizná nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací podľa §34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) prejednal odvolanie v rozsahu danom ust. § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa §380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (ust. §381 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP v napadnutej časti zmenil, žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného k povinnosti náhrady trov konania.

4. Predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie súdu prvej inštancie, v ktorom zamietol čiastočne žalobu a výrok o trovách konania.

5. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že sporové strany uzatvorili dňa 8.1.2015 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.500 Eur. Z uvedeného úveru zaplatil žalovaný sumu 164 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný neplatil úver v dohodnutých splátkach, žalobca pristúpil k zosplateniu úveru a žiadal zaplatiť od žalovaného sumu 1.828,06 Eur s príslušenstvom. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nedošlo k platnému uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere, a preto bolo potrebné posúdiť uplatnený nárok z titulu bezdôvodného obohatenia podľa §451 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného titulu považoval nárok žalobcu za dôvodný iba v sume 1.336 Eur s príslušenstvom (nezaplatené splátky) a vo zvyšku žalobu zamietol. Konštatoval, že zmluva podlieha režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom po preskúmaní predloženej revolvingovej zmluvy dospel k záveru, že neboli splnené náležitosti podmieňujúce jej platnosť, a preto dospel k záveru, že zmluva je neplatný právny úkon.

6. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

7.Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

8.Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. d/, f/, j/) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

d/ meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

9.Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

10.Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky a žalovaný sa ich zaviazal žalobcovi vrátiť a zaplatiť úroky. Zmluva o revolvingovom úvere ja absolútnym obchodom, ide o zmluvu, ktorá je vždy uzatvorená v zmysle Obchodného zákonníka. Charakter zmluvy vyplýva z Obchodného zákonníka, pričom časť obsahu zmluvy možno v zmysle ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Uvedené vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, a.s., proti Q. P. (ďalej len „rozsudok vo veci C-42/15“), ktorý uviedol, že zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená v jedinom dokumente. Predmetná zmluva o revolvingovom úvere je však zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou, ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, a preto bolo potrebné aplikovať aj ustanovenia zákonov na ochranu spotrebiteľa.

11.Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zmeneným údajom RPMN v bode 6. zmluvy došlo k novému návrhu na uzavretie zmluvy. RPMN sa nenavrhuje ani neodhaduje, pretože ide o presne, na základe vzorca vypočítaný ukazovateľ, ktorý sa vypočítava v čase uzavretia zmluvy a nie v čase podania žiadosti o úver. Hodnota predpokladanej RPMN v žiadosti o úver pritom bola vyššia ako skutočne vypočítaná RPMN v čase uzatvorenia zmluvy. Poskytnutý úver je pritom možné podľa ust. § 11 ods. d) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov len v prípade, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd dospel k záveru, že uvedené údaje o RPMN spĺňajú požiadavku ustanovenú v ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný v zmluve uviedol predpokladanú RPMN z ktorej vychádzal s tým, že pri podpise úverovej zmluvy nie je presne uvedený termín reálneho poskytnutia finančných prostriedkov (v zmluve bola dohodnutá výplata úveru bankovým prevodom), v zmluve je tiež uvedené, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, s čím žalovaný súhlasil s tým, že presnú výšku RPMN jej spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Z úpravy ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že výška RPMN musí byť v zmluve uvedená jednoznačne konkrétnym číslom. Podľa názoru odvolacieho súdu sú v zmluve uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN a skutočnosť, že v zmluve je uvedená predpokladaná RPMN v percentuálnom vyjadrení a s tým, že presná hodnota RPMN podľa dňa poskytnutia úveru bola žalovanému oznámená, spĺňajú údaje o RPMN vyššie citovanú úpravu ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V konaní nebolo preukázané, že by bol napokon žalovanému ako spotrebiteľovi schválený úver za úplne iných podmienok ako to vyplýva z údajov v Žiadosti/Zmluve o revolvingovom úvere, napokon pokiaľ by došlo k nejakým zmenám zo strany veriteľa a spotrebiteľ by so zmenami týkajúcimi sa výšky a ostatných parametrov úveru nesúhlasil, bol oprávnený od zmluvy odstúpiť, prípadne zmluvu písomne vypovedať (bod 7. Zmluvy). Z uvedeného dôvodu odvolací súd záver súdu prvej inštancie, že v danom prípade nedošlo k písomnému uzavretiu zmluvy v súlade s ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, a že zmluva obsahuje neplatný údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov považoval za nesprávny.

12.Odvolací súd sa nestotožnil ani so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť vyplývajúcu z ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to končenu splatnosť úveru. Z rozsudku vo veci C-42/15 vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať v

tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že z počtu splátok úveru - 42 mesačných splátok vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru. Odvolací súd poznamenáva, že novelou zákona o spotrebiteľských úveroch č. 279/2017 Z.z. účinnou od 01.05.2018 bola zo zákona vypustená povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere termín konečnej splatnosti úveru z dôvodu, že uvedené bolo v rozpore so Smernicou č. 2008/48/ES. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že záver súdu prvej inštancie, že v zmluve absentuje konečná splatnosť úveru a na základe toho poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov je nesprávny.

13.Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti napadnutej druhej výrokovej vete, ktorou vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol je dôvodné, a preto v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 492,06--eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 492,06,--eur od 17.5.2015.2015 do zaplatenia.

14.Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa ust. §388 CSP zmenil.

15.Vzhľadom na to odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej tretej výrokovej vete zmenil, odvolací súd zmenil aj tretiu výrovkovú vetu rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP. O nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100%.

16.Odvolací súdu o trovách odvolacieho konanie rozhodol podľa ust. §396 ods. 1 CSP, v návaznosti na ust. §262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, a ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ust. §255 ods. 1 CSP, nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal v plnom rozsahu.

17.O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia podľa ust. §262 ods. 2 CSP.

18.Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).